

Komisja Budżetowa

2022/2147(INI)

10.2.2023

OPINIA

Komisji Budżetowej

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie oceny nowego komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie regionów najbardziej oddalonych (2022/2147(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: José Manuel Fernandes

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Budżetowa zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przyjmuje z zadowoleniem komunikat Komisji w sprawie regionów najbardziej oddalonych (COM(2022)0198); wzywa do uwzględnienia tej strategii w zbliżającym się śródkresowym przeglądzie wieloletnich ram finansowych (WRF) i WRF na okres po 2027 r.; przypomina, że regiony są ważnym atutem Unii, ale borykają się ze szczególnymi trwałymi ograniczeniami, a także poważnymi wyzwaniami gospodarczymi i społecznymi, takimi jak wyższa stopa bezrobocia, większy brak równości, większe wykluczenie i ubóstwo oraz PKB poniżej średniej UE; zwraca uwagę, że wyzwania te, w połączeniu ze skutkami obecnego kryzysu, wskazują na to, że ożywienie gospodarcze w regionach najbardziej oddalonych będzie wolniejsze niż w innych regionach UE;
2. wzywa Komisję do systematycznego uwzględniania celów art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej we wnioskach ustawodawczych oraz do opracowania, we współpracy z zainteresowanymi państwami członkowskimi i regionami najbardziej oddalonymi, konkretnego harmonogramu dotyczącego środków wsparcia określonych w strategii;
3. ponawia apel Parlamentu Europejskiego o ogłoszenie roku 2024 Europejskim Rokiem Wysp;
4. podkreśla kluczową rolę polityki spójności w uwalnianiu potencjału regionów najbardziej oddalonych i kompensowaniu skutków ich trwałych ograniczeń oraz w zmniejszaniu różnic gospodarczych i społecznych między regionami najbardziej oddalonymi a resztą UE; podkreśla, że należy lepiej uwzględnić specyfikę regionów najbardziej oddalonych w programowaniu funduszy spójności, przy jednoczesnym zadbaniu o to, by mogły w pełni korzystać z przepisów umożliwiających większą elastyczność, a mianowicie wyższe stawki współfinansowania i dostęp do płatności zaliczkowych; podkreśla, że do państw członkowskich i regionów najbardziej oddalonych należy opracowanie i wdrożenie odpowiednich strategii i priorytetów dotyczących rozwoju oraz pełne wykorzystanie potencjału funduszy UE;
5. podkreśla, że należy w pełni uwzględnić szczególną sytuację regionów najbardziej oddalonych w realizacji Zielonego Ładu oraz – przy zapewnieniu odpowiedniego wsparcia – wykorzystać ich potencjał w zakresie rozwoju strategicznej autonomii poprzez dywersyfikację łańcuchów dostaw oraz osiągnięcia samowystarczalności w dziedzinie odnawialnych źródeł energii; podkreśla, że w pakiecie „Gotowi na 55” i powiązanych instrumentach wspierających transformację ekologiczną, takich jak Społeczny Fundusz Klimatyczny, fundusz modernizacyjny i fundusz innowacyjny, należy systematycznie uwzględniać szczególne narażenie regionów najbardziej oddalonych; wzywa Komisję, państwa członkowskie i władze regionalne do koordynacji wysiłków i zapewnienia jak najlepszego wykorzystania dostępnych funduszy UE w celu osiągnięcia samowystarczalności dzięki źródłom odnawialnym;

przypomina o potencjale opracowywania przez regiony najbardziej oddalone innowacyjnych projektów pilotażowych dotyczących energii ze źródeł odnawialnych;

6. podkreśla, że regiony najbardziej oddalone są szczególnie narażone na skutki zmiany klimatu i utraty różnorodności biologicznej, a w szczególności na ekstremalne zjawiska pogodowe; z zadowoleniem przyjmuje przedstawiony przez Komisję plan dalszego wspierania działań służących zapobieganiu ryzyku i poprawie odporności; podkreśla jednak, że potrzebne są dalsze inwestycje UE w odbudowę środowiska i różnorodności biologicznej;
7. ubolewa, że roczny pułap rezerwy na rzecz solidarności i pomocy nadzwyczajnej jest niewystarczający do reagowania na sytuacje nadzwyczajne, zwłaszcza w regionach najbardziej oddalonych, i że ogranicza on wsparcie UE znacznie poniżej potencjalnej kwoty pomocy, która może być potrzebna, oraz podkreśla potrzebę ponownego rozważenia struktury mechanizmu Funduszu Solidarności Unii Europejskiej, aby uczynić go szybszym, bardziej elastycznym i bardziej dynamicznym, a w konsekwencji lepiej dostosowanym do reagowania na regionalne klęski żywiołowe w regionach najbardziej oddalonych;
8. podkreśla, że w wielu regionach najbardziej oddalonych znajdują się czynne wulkany; wzywa Komisję do ustanowienia europejskiego systemu opartego na europejskiej sieci obserwatoriów i infrastruktur badawczych w dziedzinie wulkanologii (EUROVOLC), aby wykorzystać maksymalnie potencjał regionów wulkanicznych, oraz do utworzenia europejskiego centrum badawczego zlokalizowanego w regionach najbardziej oddalonych;
9. podkreśla znaczenie uwzględnienia wsparcia dla regionów najbardziej oddalonych we wszystkich programach i instrumentach UE, w szczególności europejskich funduszach strukturalnych i inwestycyjnych (EFSD), Instrumencie na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) oraz programie wsparcia na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy (REACT-EU); podkreśla, że należy wydłużyć terminy wykonania RRF, aby pobudzić ożywienie gospodarcze w regionach najbardziej oddalonych; wzywa Komisję, by zapewniła osiągnięcie celów krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności oraz by przedłożyła Parlamentowi szczegółowe sprawozdanie zawierające ostateczne przydziały środków;
10. wyraża zadowolenie, że Komisja przywiązuje dużą wagę do rozwiązywania problemów gospodarczych, społecznych i środowiskowych, a także do wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych; podkreśla, że należy podjąć bardziej ukierunkowane inicjatywy na rzecz regionów najbardziej oddalonych, uwzględniające ich szczególne potrzeby, a także wskazuje, że niezbędne jest dodatkowe wsparcie finansowe, w szczególności w celu dążenia do ograniczania ubóstwa, zapewnienia równości, włączenia społecznego, opieki zdrowotnej, dostępu do edukacji, wody, internetu i mieszkań oraz ochrony i przywrócenia wyjątkowej różnorodności biologicznej regionów najbardziej oddalonych, tak by zachować ich zasoby naturalne i zapewnić środki utrzymania; podkreśla znaczenie dalszych inwestycji we wzrost gospodarczy i konkurencyjność, transport, energię, badania naukowe, kształcenie i szkolenie, mobilność młodzieży i sektor kultury; podkreśla, że należy uwzględnić specyfikę tych regionów w trakcie przeglądu przepisów i wytycznych dotyczących pomocy państwa, w szczególności poprzez

zwiększenie progu *de minimis*; z zadowoleniem przyjmuje plan Komisji, by przedstawić propozycję lepszej koordynacji i lepszego wsparcia w celu poprawy zdolności badawczych regionów najbardziej oddalonych; podkreśla w tym względzie znaczenie programu „Horyzont Europa”;

11. podkreśla sukces Programu szczególnych opcji na rzecz regionów oddalonych i wyspiarskich (POSEI) i wzywa Komisję do stworzenia na jego wzór w WRF na okres po 2027 r. instrumentów dla innych sektorów, takich jak transport, z dodatkowymi przydziałami finansowymi; głęboko ubolewa, że włączenie Majotty do UE w 2014 r. nie spowodowało dotychczas zwiększenia finansowania w ramach programu POSEI; ponownie podkreśla znaczenie zwiększenia w przyszłości środków na rolnictwo w ramach POSEI;
12. wzywa Komisję do traktowania regionów najbardziej oddalonych jako wyjątkowego atutu w stosunkach zewnętrznych UE, aby uczynić UE prawdziwie globalnym graczem oraz dbać o interesy i wartości Unii na całym świecie zgodnie ze strategią UE Global Gateway; z zadowoleniem przyjmuje cel Komisji, jakim jest zacieśnienie współpracy regionalnej regionów najbardziej oddalonych z sąsiednimi krajami i terytoriami jako sposób na zwiększenie ich odporności gospodarczej i samowystarczalności żywnościowej, oraz wzywa Komisję, by we współpracy z beneficjentami ułatwiła realizację projektów finansowanych wspólnie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), programu „Globalny wymiar Europy”, zgodnie decyzją w sprawie stowarzyszenia zamorskiego¹, przy jednoczesnym włączeniu tych regionów do odpowiednich mechanizmów konsultacji;
13. z zadowoleniem odnotowuje, że Komisja zamierza stworzyć portal poświęcony wszystkim dostępnym unijnym funduszom, programom i inicjatywom politycznym na rzecz regionów najbardziej oddalonych; wzywa do natychmiastowego utworzenia tego portalu; podkreśla, że należy zmniejszyć obciążenia administracyjne i uprościć dostęp regionów najbardziej oddalonych do funduszy UE.

¹ Decyzja Rady (UE) 2021/1764 z dnia 5 października 2021 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską, w tym stosunków między Unią Europejską, z jednej strony, a Grenlandią i Królestwem Danii, z drugiej strony (Decyzja w sprawie stowarzyszenia zamorskiego, łącznie z Grenlandią). Dz.U. L 355 z 7.10.2021, s. 6.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	9.2.2023
Wynik głosowania końcowego	+: 32 -: 0 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, Andor Deli, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Matteo Gazzini, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Niclas Herbst, Hervé Juvin, Moritz Körner, Pierre Larrouturou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Dimitrios Papadimoulis, Bogdan Rzońca, Nils Ušakovs, Rainer Wieland
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Anna-Michelle Asimakopoulou, Jonás Fernández, Fabienne Keller, Petros Kokkalis, Eva Maria Poptcheva, Monika Vana
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Asim Ademov, Alexander Bernhuber, Alicia Homs Ginel, Ivan Štefanec

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

32	+
ECR	Bogdan Rzońca
NI	Andor Deli, Hervé Juvin
PPE	Asim Ademov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Alexander Bernhuber, Niclas Herbst, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Ivan Štefanec, Rainer Wieland
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Fabienne Keller, Moritz Körner, Eva Maria Poptcheva
S&D	Pietro Bartolo, Pascal Durand, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Alicia Homs Ginel, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Margarida Marques, Nils Ušakovs
The Left	Petros Kokkalis, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro, Monika Vana

0	-

2	0
ID	Matteo Gazzini, Valentino Grant

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się